

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Харківський національний медичний університет

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції

Харків, 26–27 грудня 2024 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

***Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції***

м. Харків, 26-27 грудня 2024 року

**Харків
ХНМУ
2025**

Затверджено Вченою радою ХНМУ.
Протокол № 3 від 30.01.2025 року

Редакційна колегія:

- М'ясоєдов В. В.** – ректор Харківського національного медичного університету, доктор мед. наук, професор
- В'юн В. В.** – директор Навчально науково-дослідного інституту післядипломної освіти ХНМУ, д. мед. наук, професор
- Фоміна Л. В.** – зав. кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук, професор
- Мешерякова І. П.** – в. о. зав. кафедри медичної біології, канд. мед. наук, доцент
- Сирова Г. О.** – зав. кафедри медичної та біоорганічної хімії, доктор фарм. наук, професор, академік міжнародної екологічної академії, академік ГО «НАН ВО України»
- Зайцева О. В.** – в. о. зав. кафедри медичної та біологічної хімії і медичної інформатики, доктор біол. наук, професор
- Скорбач Т. В.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук
- Фідяєва Т. С.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки

С91 Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали XVI Міжнар. наук.-метод. інтернет-конф., (Харків, 26–27 груд. 2024 р.) Харків : ХНМУ, 2025. 140 с.

У збірнику представлено матеріали біля 130 фахівців та молодих науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено проблематиці викладання педагогічних, психологічних, медико-біологічних та природничих дисциплін у сучасних освітніх закладах. Наукове видання рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, докторантам, аспірантам, магістрантам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу читачів, які цікавляться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Конференцію внесено до переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки на 2024 рік під номером № 1261(с. 460).

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

УДК 378.016:5:378.6:61(082)

© Харківський національний
медичний університет, 2025
© М'ясоєдов В.В., В'юн В. В.,
Фоміна Л. В. та ін., 2025.

Сирова Г. О., Лапшин В. В., Чаленко Н. М. ТВОРЧЕ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЧЕРЕЗ ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД	71
Сирова Г. О., Савельєва О. В., Козуб С. М., Чаленко Н. М. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ	72
Скорбач О. І., Скорбач Т. В. МОВЛЕННЄВА ПОВЕДІНКА КОРИСТУВАЧІВ ІНТЕРНЕТУ	73
Соломончук А., Фідяєва Т. С. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ	75
Толмачова І. С., Скорбач Т. В. ПТСР В УМОВАХ ВІЙНИ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИКЛИК ДЛЯ УКРАЇНИ	76
Тянь Фейфань ВИХОВНИЙ ВПЛИВ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ НА ТВОРЧЕ САМОВИРАЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ	77
Фідяєва Т. С. ПРОФЕСІЙНЕ ІНШОМОВНЕ СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧА	78
Фоміна Л. В., Скорбач Т. В. РОЛЬ ПЕДАГОГА-СЛОВЕСНИКА У ФОРМУВАННІ МОВЛЕННЄВОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	79
Ху Цзяньдань ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	81
Цуй Кеке АНІМАЦІЙНА ОСВІТА В КИТАЇ	81
Чайка О. В. МЕДІА-ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	82
Шевченко В. О., Калініченко О. В. ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ	84
Штих М. В., Калініченко О. В. ПСИХОЛОГІЧНА ПОВЕДІНКА СПОРТСМЕНІВ – ФАКТОР УСПІХУ	86

ПРОФЕСІЙНЕ ІНШОМОВНЕ СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧА

Фідяєва Т. С.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Реформування вищої медичної освіти передбачає створення іншомовного середовища, завдяки якому вітчизняні та іноземні майбутні лікарі мають змогу вільно спілкуватися з професійних проблем. Особливої уваги в цьому контексті заслуговує професійне іншомовне спілкування викладача, бо він є взірцем і наставником для молоді. Іншомовна компетентність допомагає викладачеві працювати з іноземними здобувачами вищої освіти, організовувати процес засвоєння навчального матеріалу, доповнювати резерви самопізнання іншими культурами і звичаями, вдосконалювати педагогічну майстерність і професіоналізм.

У Професійному стандарті (Наказ МОН України 1466) зазначено про те, що всі трудові функції викладача пронизані взаємодією, контактуванням, спілкуванням, консультуванням, співпрацею, що побудована на засадах взаєморозуміння і прийняття колективних рішень. Так, планування та виконання творчих освітніх проєктів покладається на взаємодію з групою і стейкхолдерами, дотримання принципів академічної доброчесності та професійної етики.

У роботі викладача набирає обертів міждисциплінарна підготовка, що означає поєднання фаху з використанням методу проєктів, що дає можливість розвивати творчу уяву учасників освітнього процесу, переходити в площину позитивних педагогічних практик (Кофанова, Кофанов, 2021).

Професійне іншомовне спілкування викладача, по суті, є педагогічним за характером взаємодії і позитивним впливом на саморозвиток особистості. Завдяки такому спілкуванню знімаються непорозуміння між учасниками освітнього процесу, якщо це змішані групи (вітчизняні та іноземні здобувачі вищої освіти). Усуваються стереотипи щодо розуміння іншої культури, менталітету і звичаїв інших народностей, долаються бар'єри спілкування.

Зазначене нами спілкування має бути діалогічним, таким що є зрозумілим для кожного учасника освітнього процесу. Особливо цінним є ставлення викладача до власного та здобувачів вищої освіти ментального здоров'я, збереження його та пропонування різних шляхів подолання перешкод. Духовність і психічне здоров'я є ознаками сильної нації, до якої належить український народ. У дні війни викладачі не змінили принципам гуманності, доброзичливості, намагаються підвищувати власний рейтинг науково-педагогічного працівника та допомагати майбутнім фахівцям сформувати емоційну стійкість.

Виграшною для спілкування викладача з учасниками освітнього процесу є командна робота, завдяки якій відбувається міжособистісна взаємодія і комунікація на партнерських засадах. Завдяки командній роботі в педагогічному колективі обговорюються й складаються сучасні навчальні

програми, робочі навчальні програми, силабуси, оновлюються освітні програми. До командної роботи залучаються роботодавці, котрі висувають вимоги до випускників освітніх програм з різного фаху. Саме їхні орієнтири найбільш обговорюються учасниками освітнього процесу і сприймаються до уваги випускниками закладів вищої медичної освіти.

РОЛЬ ПЕДАГОГА-СЛОВЕСНИКА У ФОРМУВАННІ МОВЛЕННЕВОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Фоміна Л. В., Скорбач Т. В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Нове суспільство висуває й нові проблеми до підготовки майбутніх фахівців-медиків. У сучасному суспільстві суб'єкт-суб'єктне навчання передбачає взаємну повагу, довіру, толерантність, адекватну дистантність учасників навчального процесу. На нашу думку, у цьому процесі важлива роль педагога-словесника, який формує духовно багату, інтелектуально розвинену особистість з високим рівнем мовленнєвої культури.

На підґрунті зазначеного вище, ми торкнемося проблеми щодо піднесення культури мовлення здобувачів вищої медичної освіти. Сформовані в загальноосвітній школі, закріплені у ЗВО, моделі спілкування стають базовими в усіх сферах суспільного життя дорослої людини. Правильне, багате мовлення фахівця-медика, урахування ним психологічних особливостей пацієнта, контроль власної поведінки, емоцій – важливі чинники його фахової майстерності.

Ми вважаємо, що в процесі навчання першочерговим є: підготовка здобувачів освіти до використання мовних ресурсів, зокрема медичних термінів, формування в них умінь та навичок доцільного використання мовних засобів у різних життєвих ситуаціях з дотриманням українського мовленнєвого етикету; виховання шанобливого ставлення до української мови як до державної, вироблення в здобувачів освіти потреби в постійному вдосконаленні рівня знань, культури мовлення, засвоєння норм поведінки в різних сферах і ситуаціях спілкування та вдосконалення вмінь і навичок спілкування в науково-навчальній, соціально-культурній, офіційно-діловій сферах.

Безперечно, виховання фахівців-медиків пов'язане з виробленням у здобувачів вищої освіти рис красномовства – риторичної вправності, тобто вільного володіння словом. Не випадково в античному світі в закладах освіти на першому місці були граматики й риторики. У славетній Києво-Могилянській академії з-поміж семи навчальних дисциплін три були філологічні: граматика, риторика й поетика, оскільки через мову передаються закони мислення, вироблені попередніми поколіннями, характер світосприйняття. Для цього потрібен самоконтроль, який привчає